

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა
საქართველოს სახელით

9 მარტი, 2020 წელი

ქ. თბილისი

თბილისის საქალაქო სასა----თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგია
მოსა----თლე დავით წერეთელი
სხდომის მდივანი თამილა ახვლედიანი

მოსარჩელე - ვლ----- ხუ-----

წარმომადგენლები - ქრ----- ჩხ-----ე, გო-- ხე-----

მოპასუხე - სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტო

წარმომადგენელი - თა---- ცხ-----ე

დავის საგანი - ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის ბათილად ცნობა, ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის გამოცემის დაკალეზა;

აღწერილობითი ნ-წილი

1. სასარჩელო მოთხოვნ-

1.1. ბათილად იქნეს ცნობილი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2019 წლის 11 სექტემბრის №0----- წერილობითი მიმართვა, მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფაზე უარის თქმის თაობაზე.

1.2. დაევალოს სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტოს კანონით დადგენილი წესით გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტი მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით ქ. თბილისში

უზრუნველყოფის შესახებ.

2. მოპასუხის პოზიცია

მოპასუხე - სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტომ წარმოდგენილი წერილობითი შესაგებლით სარჩელი არ ცნო, მისმა წარმომადგენელმა განმარტა, რომ სარჩელი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს. მოპასუხის წარმომადგენლის ახსნ-- განმარტებით სადავო ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტი არ ეწინ- აღმდეგება კანონს და არ არის დარღვეული მისი მომზადების ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნები.

3. დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები

მოსარჩელე ვლ----- ხუ----- არის იძულებით გადაადგილებული პირი - დევნილი და მისი ოჯახის წევრები არიან მეუღლე - ნი--- ბე--- (იძულებით გადაადგილებული პირი - დევნილი), შვილი - ან- ხუ-----, მამა - ელ----- ხუ----- (იძულებით გადაადგილებული პირი - დევნილი) და დედა - ლა----ა წი----- (იძულებით გადაადგილებული პირი - დევნილი).

მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს და მისი ოჯახის წევრთა რეგისტრირებულ მისა--- თს წარმოადგენს ქ. თბილისი, გამსახურდიას გამზ. №4-, ხოლო იმავე მისა---თზე არსებული უძრავი ნივთის მესაკუთრის შა--- გა----- სანოტარო წესით, 2013 წლის 24 სექტემბერს დამოწმებული თანხმობის მიხედვით, მოსარჩელე ვლ----- ხუ----- 2000 წლიდან ცხოვრობს იმავე საცხოვრებელ ბინ-ში.

2019 წლის 7 აგვისტოს, მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----მ განცხადებით მიმართა სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს და მისი ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებელით ქ. თბილისში უზრუნველყოფა ითხოვა.

სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2019 წლის 11 სექტემბრის წერილობითი მიმართვით, მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს განცხადება არ დაკმაყოფილდა იმ მოტივით, რომ იგი რეგისტრირებული არ იყო ქ. თბილისში 2013 წლის 1 ივნისამდე.

მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----მ, 2013 წლის 10 აპრილს განცხადებით მიმართა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან, იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს და ითხოვა ქ. თბილისში რეგისტრაცია იმ საფუძველით, რომ იგი ფაქტობრივად, ოჯახთან ერთად ცხოვრობდა ქ. თბილისში.

მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----, საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან,

იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს მიერ, დევნილთა ერთიან ბაზაში, ქ. თბილისში დარეგისტრირდა 2013 წლის 31 ოქტომბერს.

2013 წლის 10 აპრილს, მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს ოჯახი ცხოვრობდა ქ. თბილისში, დ. გურამიშვილის გამზირი №1----.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სამოქალაქო აქტების რეესტრის საინფორმაციო ბარათის მიხედვით, მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს რეგისტრირებულ მისა----თად მითითებულია მხოლოდ ქ. სოხუმი, ოქტომბრის ქ. №--.

მტკიცებულებები, რომლებსაც ეყრდნობა სასა----თლო:

- ვლ----- ხუ-----ს იძულებით გადაადგილებული პირის - დევნილის მოწმობა (ს.ფ.13);
- ელ----- ხუ-----ს და ლა-----ა წი-----ს იძულებით გადაადგილებული პირის - დევნილის მოწმობა (ს.ფ. 22-23);
- ნი--- ბე---ს იძულებით გადაადგილებული პირის - დევნილის მოწმობა (ს.ფ.26);
- ან- ხუ-----ს დაბადების მოწმობა (ს.ფ.25);
- განცხადება (ს.ფ. 33-34);
- სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2019 წლის 11 სექტემბრის №0----- წერილობითი მიმართვა (ს.ფ. 35);
- განცხადება (ს.ფ. 18);
- საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან, იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს 2016 წლის 1 ივლისის წერილობითი მიმართვა (ს.ფ. 16-17);
- საკუთრებაში არსებული უძრავი ნივთის ხელყოფის ან სხვაგვარად ხელშეშლის აღკვეთის შესახებ გაფრთხილება (ს.ფ. 79);
- სანოტარო აქტი (თანხმობა) (ს.ფ. 105);
- საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სამოქალაქო აქტების რეესტრის საინფორმაციო ბარათი (ს.ფ. 199-202);
- მხარეთა ახსნ--განმარტება;
- საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებები.

სამოტივაციო ნ-წილი

4. შემაჯამებელი სასა----თლო დასკვნ-

საქმეში არსებული მასალების გაცნობის, მხარეთა ახსნ--განმარტებების მოსმენის, სარჩელის ფაქტობრივი და სა----თლებრივი საფუძვლიანობის

შემოწმებისა და საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა სა----თლებრივი შეფასების შედეგად, სასა----თლო მივიდა იმ დასკვნ-მდე, რომ ვლ----- ხუ-----ს სარჩელი ნ-წილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს.

5. კანონები, რომლებითაც სასა----თლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს კონსტიტუცია, ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენცია, „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონი, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი.

6. სა----თლებრივი შეფასება

6.1. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის, პირველი პუნქტის შესაბამისად, ყველასათვის გარანტირებულია თავისი უფლებებისა და თავისუფლებების სასა----თლოს მეშვეობით დაცვის უფლება.

ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, სამოქალაქო უფლებათა და მოვალეობათა განსაზღვრისას ან წარდგენილი ნებისმიერი სისხლისსა----თლებრივი ბრალდების საფუძვლიანობის გამორკვევისას ყველას აქვს გონივრულ ვადაში მისი საქმის სა----თლიანი და საქვეყნო განხილვის უფლება კანონის საფუძველზე შექმნილი დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი სასა----თლოს მიერ.

„საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-14 მუხლის საცნოვრებელ ფართობთან/საბინ-ო საკითხებთან დაკავშირებული დავები წყდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნ-წილის „დ“ ქვეპუნქტის თან-ხმად, ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ - სა----თლებრივ აქტად ჩაითვლება ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული სა----თლებრივი აქტი, რომელიც აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა შეზღუდული წრის უფლებებსა და მოვალეობებს. ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ - სა----თლებრივ აქტად ჩაითვლება აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება მის უფლებამოსილებას მიკუთვნებული საკითხის დაკმაყოფილებაზე განმცხადებლისათვის უარის თქმის შესახებ, ასევე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ან დადასტურებული დოკუმენტი, რომელსაც შეიძლება მოჰყვეს სა----თლებრივი შედეგი.

ამრიგად, სასა---თლო აღნიშნ-ვს, რომ მითითებული ნორმების დეფინიციიდან გამომდინ-რე, გასაჩივრებული სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2019 წლის 11 სექტემბრის №0----- წერილობითი მიმართვა, მოსარჩელე ვლ----- ხუ---ს ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფაზე უარის თქმის თაობაზე, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნ-წილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტია. აღნიშნულიდან გამომდინ-რე, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნ-წილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, დავის განხილვისას უნდა შემოწმდეს მისი შესაბამისობა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილი აქტის გამოცემის მომწესრიგებელ შესაბამის ნორმებთან და სხვა საკანონმდებლო თუ კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების დებულებებთან.

ამასთან, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 23-ე მუხლის პირველი ნ-წილის მიხედვით, სარჩელი შეიძლება აღიძრას ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტის გამოცემის მოთხოვნით. შესაბამისად, სასა---თლოს მსჯელობის საგანს, ასევე წარმოადგენს გამომდინ-რეობს, თუ არა საქართველოს კანონმდებლობიდან მოსარჩელის მოთხოვნ-, მისი ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებლით ქ. თბილისში უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით.

6.2. სასა---თლო უპირველეს ყოვლისა მიუთითებს საქართველოს კონსტიტუციის პრეამბულაზე, რომელიც ნორმატიულ-სა---თლებრივად გამოხატავს საქართველოს მოქალაქეთა ურყევ ნებას დაამკვიდრონ სოციალური და სა---თლებრივი სახელმწიფო.

სასა---თლო აღნიშნ-ვს, რომ „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის მიხედვით, ეს კანონი განსაზღვრავს დევნილის სა---თლებრივ სტატუსს, პირისათვის დევნილის სტატუსის მინიჭების, შეწყვეტის, ჩამორთმევისა და აღდგენის საფუძვლებსა და წესს, დევნილის სა---თლებრივ, ეკონომიკურ და სოციალურ გარანტიებს, მის უფლებებსა და მოვალეობებს.

მითითებული კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „ო“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, დევნილის გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფა (შემდგომ – გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფა) არის დევნილის სტატუსიდან გამომდინ-რე, დევნილი ოჯახის განსახლების მიზნით მისთვის სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების, საერთაშორისო, დონორი ან ადგილობრივი ორგანიზაციების, ფიზიკური ან კერძო სა---თლის იურიდიული პირების მიერ საცხოვრებელი ფართობის საკუთრებაში გადაცემა ან სან-ცვლოდ მისი სათან-დო ფულადი ან სხვა სახის

დახმარებით უზრუნველყოფა, ხოლო იმავე კანონის მე-13 მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტების თან-ხმად, **იძულებითი გადაადგილებისას უსახლკაროდ დარჩენილ დევნილს სამინისტრო სხვა შესაბამის სახელმწიფო უწყებებთან ერთად უზრუნველყოფს სათან-დო საცხოვრებლით.** სათან-დო საცხოვრებლით უზრუნველყოფისას სამინისტრო არეგისტრირებს დევნილს განსახლების ადგილზე. **სამინისტრო საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად უზრუნველყოფს დევნილისათვის ამ კანონით განსაზღვრული უფლებების განხორციელებას,** იღებს ზომებს მისი უსაფრთხო და ღირსეული ცხოვრებისათვის აუცილებელი სოციალურ-ეკონომიკური პირობების შესაქმნელად.

სასა---თლო განმარტავს, რომ მითითებული ნორმის საფუძველზე, დევნილი ოჯახის სათან-დო საცხოვრებლით უზრუნველყოფის ვალდებულება გულისხმობს დევნილი ოჯახის ინდივიდუალური საჭიროებების საფუძვლიან-დ, გულისხმიერად გამოკვლევას და კანონმდებლობის ფარგლებში, აღნიშნული საჭიროებების, მათ შორის დევნილი ოჯახის ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში ფაქტობრივად ცხოვრების ადგილის გათვალისწინებით საცხოვრებლით უზრუნველყოფას.

სასა---თლო აღნიშნ-ვს, რომ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2013 წლის 9 აგვისტოს №320 ბრძანებით დამტკიცებული დევნილთა საცხოვრებლით უზრუნველყოფის წესის (დან-რთი №1) პირველი მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, დევნილთა საცხოვრებლით უზრუნველყოფის წესი (შემდგომში – წესი) ეფუძნება საქართველოს კანონმდებლობას, გაეროს სახელმძღვანელო პრინციპებს ქვეყნის შიგნით გადაადგილების შესახებ და ადგენს „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის, მე-4 მუხლის „ლ“, „ნ“, „ო“ და „პ“ ქვეპუნქტების, მე-13 მუხლის მე-2 პუნქტისა და საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 13 თებერვლის №--0 განკარგულებით დამტკიცებული „იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა მიმართ 2017-2018 წლებში სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის“ (შემდგომში – სამოქმედო გეგმა) შესაბამისად, დევნილთა საცხოვრებლით უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელების წესს.

მითითებული წესის მე-3 მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტების შესაბამისად, „საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე განცხადებების განხილვასა და გადაწყვეტილების მიღებაზე პასუხისმგებელია ამ ბრძანების პირველი მუხლის მე-9 პუნქტით შექმნილი დევნილთა საკითხების შემსწავლელი კომისია. კომისია, ამ წესის შესაბამისად, ან-წილებს დევნილთა გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფის მიზნით სააგენტოსათვის გადმოცემულ ან სააგენტოს მიერ შესყიდულ/რეაბილიტირებულ საცხოვრებელ

ფართებს და არსებული რესურსის გათვალისწინებით, განსაზღვრავს იმ დევნილი ოჯახების კონტინგენტს, რომელთაც გაუკეთდებათ გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფისათვის კონკრეტული შეთავაზებები. დევნილი ოჯახების კონტინგენტის განსაზღვრის შემდეგ, სააგენტო, მისი ტერიტორიული ორგანოებისა და მუნიციპალიტეტების ჩართულობით, ახდენს ამა თუ იმ ადმინისტრაციულ ერთეულში მაცხოვრებელ დევნილთა ინფორმირებას გასან-წილებელი საცხოვრებელი ფართების, ასევე საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე განცხადების მიღების მკაცრად რეგლამენტირებული ვადების შესახებ. ამასთან, დევნილებს უნდა მიეცეთ ვადა საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე განცხადების წარსადგენ-დ (გადაწყვეტილების მისაღებად მოსაფიქრებელი დრო, საჭიროების შემთხვევაში, დამატებითი ინფორმაციის მოპოვება, განცხადზე დასართავი დოკუმენტების მოწესრიგება და სხვ). **მიღებული განცხადების საფუძველზე, კომისია ადგენს წინ-სწარ განსაზღვრული კატეგორიის დევნილი ოჯახების საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე განცხადების წინ-სწარი შეფასების, მინიჭებული ქულების გადამოწმებისა და კომისიის მიერ განხილვის ვადებს, რაც აისახება კომისიის სხდომის ოქმში.**

სასა---თლო აღნიშნ-ვს, რომ მითითებული მუხლის მე-5 პუნქტის „ა“, „ბ“ და „ე“ ქვეპუნქტების თან-ხმად, დეპარტამენტის საცხოვრებელი ფართის მიღების თაობაზე განცხადის მიღებისა და წინ-სწარი შეფასების სამმართველოს ან/და საჭიროების შემთხვევაში, სააგენტოს დირექტორის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტით განსაზღვრული დეპარტამენტის სხვა თან-მშრომელი/თან-მშრომლები **ახდენენ გასან-წილებელი ფართების დაკავების მსურველთა განცხადების მიღებას, ამ მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრული კონტინგენტიდან.**

მითითებული წესის მე-6 მუხლის მე-10 პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ამ წესის მე-3-მე-6 მუხლებით გათვალისწინებული პროცედურების განხორციელებისას, კომისია უფლებამოსილია პრიორიტეტი მიანიჭოს და ამ მუხლის მე-5 პუნქტში მოცემული კრიტერიუმების გარეშე განხორციელოს **იმ დევნილი ოჯახების გრძელვადიანი საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფა, რომლებიც ცხოვრობენ სახელმწიფოს ან მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში ან მათ ბალანსზე რიცხულ საცხოვრებელ ფართობში და ამ ფართის გამოთავისუფლების მოთხოვნით სააგენტოში შემოსულია შესაბამისი მომართვა.**

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადგენილია, რომ მოსარჩელე ვლ----- ხუ----- არის იძულებით გადაადგილებული პირი - დევნილი და მისი ოჯახის წევრები არიან მეუღლე - ნი--- ბე--- (იძულებით გადაადგილებული პირი - დევნილი), შვილი - ან- ხუ-----

, მამა - ელ----- ხუ----- (იძულებით გადაადგილებული პირი - დევნილი) და დედა - ლა----- წი----- (იძულებით გადაადგილებული პირი - დევნილი).

საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, ასევე დადგენილია, რომ 2019 წლის 7 აგვისტოს, მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----მ განცხადებით მიმართა სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს და მისი ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებლით ქ. თბილისში უზრუნველყოფა ითხოვა, ხოლო სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2019 წლის 11 სექტემბრის წერილობითი მიმართვით, მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს განცხადება არ დაკმაყოფილდა იმ მოტივით, რომ იგი რეგისტრირებული არ იყო ქ. თბილისში 2013 წლის 1 ივნისამდე.

სასა----თლო აღნიშნ-ვს, რომ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2013 წლის 9 აგვისტოს №320 ბრძანებით დამტკიცებული წესის მე-7 მუხლის, მე-8 პუნქტის მიხედვით, **კომისია არ განიხილავს ქ. თბილისში დროებითი საცხოვრებლით უზრუნველყოფის თაობაზე იმ დევნილი ოჯახის განცხადებას, რომელიც ქ. თბილისში არ არის რეგისტრირებული 2013 წლის 1 ივნისამდე.**

ამრიგად, სასა----თლო განმარტავს, რომ მითითებული ნორმის შესაბამისად, ქ. თბილისში მხოლოდ იმ დევნილი ოჯახების გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფა შესაძლებელია განხორციელდეს, რომლებიც ქ. თბილისში დარეგისტრირდნენ 2013 წლის 1 ივნისამდე. შესაბამისად, ნორმის მიზანს დევნილი ოჯახის იმ ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულში საცხოვრებლით უზრუნველყოფა წარმოადგენს, სადაც იგი რეგისტრირებულია, რადგან საცხოვრებლით უზრუნველყოფა განხორციელდეს იმ ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულში, სადაც დევნილი ოჯახი, ცხოვრების ყოფითი პირობებით არის ადაპტირებული და დაკავშირებული.

სასა----თლო მიუთითებს „საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციის, პირადობის (ბინ-დრობის) მოწმობისა და საქართველოს მოქალაქის პასპორტის გაცემის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის პირველ პუნქტზე და მე-3 მუხლის მე-15 პუნქტზე, რომელთა მიხედვით, **საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა შესახებ მონ-ცემების დადგენის, აგრეთვე მოქალაქეთა უფლებების და მოვალეობების განხორციელების მიზნით დაწესებულია საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაცია. პირის რეგისტრაციის, საიდენტიფიკაციო მონ-ცემებისა და გაცემული დოკუმენტების შესახებ ინფორმაცია აისახება სააგენტოს ელექტრონულ მონ-ცემთა ბაზაში.**

ამრიგად, სასა----თლო განმარტავს, რომ პირის კონკრეტულ მისა----თზე

რეგისტრაციის სავალდებულობას და რეგისტრაციაზე ერთადერთ უფლებამოსილ ადმინისტრაციულ ორგანოს - სსიპ სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს ადგენს მითითებული კანონი.

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადგენილია, რომ მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს და მისი ოჯახის წევრთა რეგისტრირებულ მისა----თს წარმოადგენს ქ. თბილისი, გამსახურდიას გამზ. №4- , ხოლო იმავე მისა----თზე არსებული უძრავი ნივთის მესაკუთრის შა---- გა----- სანოტარო წესით, 2013 წლის 24 სექტემბერს დამოწმებული თანხმობის მიხედვით, მოსარჩელე ვლ----- ხუ----- 2000 წლიდან ცხოვრობს იმავე საცხოვრებელ ბინ-ში.

პირველ ყოვლისა, სასა----თლო აღნიშნ-ვს, რომ ზემოთ მითითებული ნორმატიული აქტები ითვალისწინებენ არა ცალკეული დევნილის, არამედ დევნილი ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფის ვალდებულებას. შესაბამისად, ოჯახის რეგისტრაციის მისა----თის დადგენის პროცესში, ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა გამოიკვლიოს და დაადგი---ს ოჯახის ყველა წევრის რეგისტრაციის ადგილი, რომელმაც შესაძლოა ოჯახის რეგისტრაციის ადგილის განსაზღვრა გან-პირობოს, რადგან საცხოვრებლით უზრუნველყოფა თან-ბრად ხორციელდება ოჯახის ყველა წევრის მიმართ.

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დადგენილია, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს დევნილი ოჯახის რეგისტრაციის ადგილი მხოლოდ მისი რეგისტრაციის საფუძველზე დაადგინ- და არ გამოუკვლევია და არ შეუფასებია ოჯახის სხვა წევრების, მათ შორის მეუღლის - ნი--- ბე----ს (იძულებით გადაადგილებული პირი - დევნილი) რეგისტრაციის ადგილი და მასთან დაკავშირებული გარემოებები.

ამასთან, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, ასევე დადგენილია, რომ საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სამოქალაქო აქტების რეესტრის საინფორმაციო ბარათის მიხედვით, მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს რეგისტრირებულ მისა----თად მითითებულია მხოლოდ ქ. სოხუმი, ოქტომბრის ქ. №--. შესაბამისად, მოცემულ შემთხვევაში, ადმინისტრაციულ ორგანოს არ გამოუკვლევია და არ შეუფასებია ის გარემოება, რომ უშუალოდ მოსარჩელე, მითითებული მისა----თის გარდა არსად არ არის რეგისტრირებული და ასეთ შემთხვევაში, რომელ ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულში უნდა განხორციელდეს მისი ოჯახის საცხოვრებლით უზრუნველყოფა.

საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, ასევე დადგენილია, რომ მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----მ, 2013 წლის 10 აპრილს განცხადებით მიმართა

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან, იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს და ითხოვა ქ. თბილისში რეგისტრაცია იმ საფუძველზე, რომ იგი ფაქტობრივად, ოჯახთან ერთად ცხოვრობდა ქ. თბილისში. ამასთან, საქმეში წარმოდგენილი საკუთრებაში არსებული უძრავი ნივთის ხელყოფის ან სხვაგვარად ხელშეშლის აღკვეთის შესახებ გაფრთხილების მიხედვით, 2013 წლის 10 აპრილს, მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს ოჯახი ცხოვრობდა ქ. თბილისში, დ. გურამიშვილის გამზირი №1----. შესაბამისად, ადმინისტრაციულ ორგანოს, ასევე არ გამოუკვლევია და არ შეუფასებია მოსარჩელის ოჯახის ქ. თბილისში ფაქტობრივად ცხოვრების გარემოებები და მისგან გამომდინარე მისი ოჯახის რეგისტრაციის ადგილის განსაზღვრის საკითხი.

სასა----თლო განმარტავს, რომ მოსარჩელის ოჯახის 2013 წლის 1 ივნისამდე საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან, იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს მიერ ფორმალურად დაურეგისტრირებლობა, თუ ოჯახი ფაქტობრივად ცხოვრობდა აღნიშნულ თარიღამდე ქ. თბილისში, არ შეიძლება გახდეს მისი ქ. თბილისში 2013 წლის 1 ივნისამდე დაურეგისტრირებლად ცნობის სა----თლებრივი საფუძველი, რადგან, როგორც ზემოთ აღინიშნა, დევნილი ოჯახის რეგისტრაციის ადგილის დადგენის მიზანს, მისი ფაქტობრივად ცხოვრების ადგილის განსაზღვრა წარმოადგენს.

სასა----თლო მიუთითებს 2013 წლის ივლისამდე მოქმედი „იძულებით გადაადგილებულ პირად - დევნილად ცნობის, დევნილის სტატუსის მინიჭების და დევნილთა რეგისტრაციის წესის, იძულებით გადაადგილებული პირის - დევნილის მოწმობის ფორმის, მოწმობის შესახებ დებულებისა და ანკეტის ფორმის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრის 2007 წლის 1 ნოემბრის №124 ბრძანებით დამტკიცებული წესის (დან-რთი №1) მე-4 მუხლის მე-18 პუნქტზე, რომლის თანახმად, **დევნილის რეგისტრაციის ადგილად ითვლებოდა დევნილის დროებითი საცხოვრებელი ადგილი. დევნილის დროებითი საცხოვრებელი ადგილს წარმოადგენდა დევნილის მიერ დევნილობის პერიოდში არჩეული საცხოვრებელი ადგილი (ადმინისტრაციულ ერთეული) ან ადგილი (ადმინისტრაციულ ერთეული), სადაც იგი დროებით იყო განსახლებული, მიუხედავად ამ ადგილების საკუთრების ფორმისა.**

მიუთითებული მუხლის 27-ე პუნქტის მიხედვით, დევნილი, რომელიც დადგენილ ვადებში ვერ გაივლის რეგისტრაციას, განცხადებით მიმართავს სამინისტროს რეგისტრაციის გასაწვლელად ყოველი თვის 10 რიცხვამდე. **სამინისტრო განცხადების მიღებიდან 10 დღის ვადაში ახორციელებდა პირის რეგისტრაციას დადგენილი წესით.**

ამრიგად, სასა----თლო განმარტავს, რომ მითითებული წესი, დევნილის რეგისტრაციად მის ფაქტობრივ საცხოვრებელ ადგილს გულისხმობდა. შესაბამისად, იმ პირობებში, როდესაც მოსარჩელემ რეგისტრაციისათვის ადმინისტრაციულ ორგანოს 2013 წლის 10 აპრილს მიმართა, ხოლო ადმინისტრაციულმა ორგანომ არ გან-ხორციელა ფორმალურად შესაბამისი მონ-ცემების მითითებულ ვადაში ასახვა, ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა გამოიკვლიოს და შეაფასოს ჩაითვლება, თუ არა მოსარჩელე ასეთ შემთხვევაში, ქ. თბილისში დაურეგისტრირებლად.

სასა----თლო მიუთითებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 208-ე მუხლის პირველ ნ-წილზე, რომლის შესაბამისად, **სახელმწიფო ადმინისტრაციული ორგანოს, აგრეთვე მისი თან-მდებობის პირის ან ამ ორგანოს სხვა სახელმწიფო მოსამსახურის ან საჯარო მოსამსახურის (გარდა ამ მუხლის მე-2 ნ-წილით განსაზღვრული საჯარო მოსამსახურისა) მიერ თავისი სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას მიყენებული ზიანისათვის პასუხისმგებელია სახელმწიფო.**

სასა----თლო აღნიშნ-ვს, რომ მითითებული კოდექსის 53-ე მუხლის მე-5 ნ-წილის თან-ხმად, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილი არ არის თავისი გადაწყვეტილება დააფუძნოს იმ გარემოებებზე, ფაქტებზე, მტკიცებულებებსა ან არგუმენტებზე, რომლებიც არ იქნ- გამოკვლეული და შესწავლილი ადმინისტრაციული წარმოების დროს.

სასა----თლო მიუთითებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე მუხლზე, რომლის პირველი ნ-წილის შესაბამისად, **ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულებას წარმოადგენს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა გამოკვლევა. სწორედ საქმის გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე უნდა იქნეს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გადაწყვეტილება მიღებული.** ამავე კოდექსის 97-ე მუხლით, საქმის გარემოებებიდან გამომდინ-რე, ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილია გამოითხოვოს დოკუმენტები, შეაგროვოს ცნობები, მოუსმინ-ს დაინტერესებულ მხარეებს, გამოიყენოს აუცილებელი დოკუმენტები და აქტები, მტკიცებულებათა შეგროვების, გამოკვლევისა და შეფასების მიზნით მიმართოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა ზომებს. აღნიშნული ნორმის განმარტებიდან ჩანს, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ ყოველმხრივ უნდა გამოიკვლიოს, სწორად შეაფასოს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები და ისე გამოსცეს ადმინისტრაციული აქტი.

დასახელებულ ნორმათა ან-ლიზის საფუძველზე სასა----თლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია სრულფასოვნ-დ გამოიყენოს

მისთვის ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილება და გადაწყვეტილების მიღებისას იმსჯელოს საკითხის იმგვარად გადაწყვეტაზე, რომ არ შეილახოს პირის კანონით გარანტირებული უფლებები, იმისათვის, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება იყოს კანონშესაბამისი, ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის გამოცემის მნიშვნელოვანი და სავალდებულო წინ-პირობაა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოების გამოკვლევა, გაან-ლიზება, შესწავლა და გადაწყვეტილების მიღება ამ გარემოებათა შეფასების შედეგად, რათა თავიდან იქნეს აცილებული ადმინისტრაციული ორგანოს წინ-აღმდეგობრივი და დაუსაბუთებელი დასკვნის საფუძველზე ადმინისტრაციული აქტის გამოცემა.

მოცემულ შემთხვევაში, მხარეთა ახსნ--განმარტებების მოსმენისა და საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების ურთიერთშეჯერების საფუძველზე სასა----თლო მივიდა იმ დასკვნ-მდე, რომ ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან სათან-დოდ არ ყოფილა გამოკვლეული და შეფასებული მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს ოჯახის რეგისტრაციასთან დაკავშირებული ზემოთ აღნიშნული გარემოებები.

სასა----თლო აღნიშნ-ვს, რომ საკითხის ხელახალი განხილვისას ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია სრულფასოვნ-დ გამოიყენოს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილება და გარემოებათა ყოველმხრივ გამოკვლევის, ურთიერთშეჯერებისა და შესაბამისი შეფასების შემდეგ, მიიღოს შესაბამისი დასაბუთებული გადაწყვეტილება - მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებლით ქ. თბილისში უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით, კანონით დადგენილი პროცედურების დაცვით, გამოიკვლიოს ზემოთ მითითებული გარემოებები. სასა----თლო მიიჩნევს, რომ ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებების სა----თლებრივ შეფასებას არსებითი მნიშვნელობა აქვს საკითხის გადაწყვეტისათვის, რამეთუ შესაძლოა აღნიშნული გახდეს მოსარჩელისათვის ხელსაყრელი ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის გამოცემის საფუძველი.

6.3. სასა----თლო აღნიშნ-ვს, რომ ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის ბათილად ცნობის საფუძველები რეგლამენტირებულია საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 60¹ მუხლით, რომლის პირველი ნ-წილი ადგენს, რომ ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტი ბათილია, **თუ იგი ეწინ-აღმდეგება კანონს**, ან არსებითად დარღვეულია მისი მომზადებისა ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები. ამავე მუხლის მე-2 ნ-წილის თან-ხმად, ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის მომზადების ან გამოცემის წესის არსებით დარღვევად ჩაითვლება ადმინისტრაციულ სა----თლებრივი აქტის გამოცემა ამ კოდექსის 32-ე და 34-ე მუხლით გათვალისწინებული წესის დარღვევით ჩატარებულ სხდომაზე ან კანონით

გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სახის დარღვევით, ანდა კანონის ისეთი დარღვევა, რომლის არარსებობის შემთხვევაში მოცემულ საქმეზე მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნ-წილის შესაბამისად, თუ სასა---თლო მიიჩნევს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად, ბათილად ცნოს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტი და დაავალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს, ამ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტი. სასა---თლო ამ გადაწყვეტილებას იღებს, თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის არსებობს მხარის გადაუდებელი კანონიერი ინტერესი.

ზემოაღნიშნული გარემოებებიდან გამომდინ-რე, სასა---თლო მივიდა იმ დასკვნ-მდე, რომ სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად უნდა იქნეს ცნობილი ბათილად სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2019 წლის 11 სექტემბრის №0----- წერილობითი მიმართვა, მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფაზე უარის თქმის თაობაზე და უნდა დაევალოს მოპასუხე სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტოს, გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნ-წილში მითითებული გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ, გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტი მოსარჩელის ოჯახთან დაკავშირებით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

6.4. რაც შეეხება სასარჩელო მოთხოვნ-ს, მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს ოჯახის სათან-დო გრძელვადიანი საცხოვრებლით ქ. თბილისში უზრუნველყოფის თაობაზე მოპასუხე სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტოსთვის ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ - სა---თლებრივი აქტის გამოცემის დავალების ნ-წილში, სასა---თლო განმარტავს, რომ სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ზემოთ აღნიშნული ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტის ბათილად ცნობა და მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოსთვის საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებათა შესწავლისა და გამოკვლევის შემდეგ ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა---თლებრივი აქტის გამოცემის დავალება, გულისხმობს სწორედ აღნიშნული საკითხის შესწავლას, რაც ამ ეტაპზე გამორიცხავს ამ ნ-წილში სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილებას.

7. საპროცესო ხარჯები

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-9 მუხლის, აგრეთვე „სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის „უ“ ქვეპუნქტის თან-ხმად, მოსარჩელე და მოპასუხე გათავისუფლებულნი არიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის მე-3 ნ-წილის თან-ხმად, როდესაც ორივე მხარე გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟისგან, საქმეზე გაწეულ ხარჯს აან-ზღაურებს სახელმწიფო.

სარეზოლუციო ნ-წილი

სასა----თლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი, მე-2, მე-9, მე-10, მე-12, 22-ე 32-ე მუხლებით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8 მუხლით, 55-ე, 243-244-ე, 248-ე, 249-ე, 257-ე, 364-ე და 369-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. ვლ----- ხუ-----ს სარჩელი ნ-წილობრივ დაკმაყოფილდეს;
2. სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად, ბათილად იქნეს ცნობილი სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2019 წლის 11 სექტემბრის №0----- წერილობითი მიმართვა, მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს ოჯახის გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფაზე უარის თქმის თაობაზე და დაევალოს მოპასუხე სსიპ დევნილთა, ეკომიგრანტთა და საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტოს, გადაწყვეტილების სამოტივაციო ნ-წილში მითითებული გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ, გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტი მოსარჩელე ვლ----- ხუ-----ს ოჯახთან დაკავშირებით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით;
3. სარჩელი დან-რჩენ ნ-წილში არ დაკმაყოფილდეს;
4. მხარეები გათავისუფლებულები არიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდის ვალდებულებისაგან;
5. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს მისი მხარისათვის გადაცემიდან 14 დღის ვადაში თბილისის სააპელაციო სასა----თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატაში (მდებარე ქ.თბილისში, გრ. რობაქიძის გამზირი N7ა) თბილისის საქალაქო სასა----თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (მდებარე ქ.თბილისში, დავით აღმაშენებლის ხეივანი, N64) სააპელაციო საჩივრის

წარდგენის გზით.

მოსა----თლე
წერეთელი

დავით